

Huishoudelijk reglement

DEONTOLOGISCHE COMMISSIE

Artikel 1 - Opdracht

De deontologische commissie; hierna de commissie genoemd, oefent de bevoegdheden uit die haar toegekend zijn door de Deontologische code voor lokale mandatarissen, zoals vastgesteld door respectievelijk de gemeenteraad in de zitting van 18 maart 2025 en de Raad voor Maatschappelijk Welzijn in de zitting van 18 maart 2025. Aldaar is ook de samenstelling van de deontologische commissie vastgesteld. De commissie bespreekt en beoordeelt de meldingen over mogelijke inbreuken op de deontologische code.

Artikel 2 – Samenstelling

§1 De samenstelling van de leden van de commissie is bepaald door de gemeenteraad op deze wijze dat voor wat betreft het aantal leden de evenredigheid gegarandeerd wordt. Per drie zetels in de gemeenteraad ontvangt een fractie 1 zetel. Voor elk van de in te vullen zetels wordt voorzien in een effectief lid en een plaatsvervangend lid.

§2 De fracties dragen kandidaten voor die geen mandataris zijn. Onafhankelijke raadsleden zijn geen onderdeel van een fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

§3 De kandidaten die het mandaat krijgen van de fracties voor de nieuwe legislatuur worden aangewezen door de fracties met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad.

§4 De voorzitter wordt gekozen onder de leden van de commissie tijdens de eerste formele bijeenkomst van de commissie. Hij wordt voorgedragen vanuit een fractie die niet in de meerderheid vertegenwoordigd is.

§5 De commissie kan zich laten bijstaan door personeelsleden van lokaal bestuur Hemiksem die eveneens de vergaderingen kunnen bijwonen.

§6 Indien een effectief lid, voorgedragen door de fracties, niet aanwezig kan zijn, wordt het lid vervangen door de aangewezen plaatsvervanger. Alleen de aldus aangewezen vertegenwoordigers wonen de vergaderingen van de commissie bij.

§7 De voorzitter wordt – als hij niet aanwezig kan zijn- vervangen door de aangewezen plaatsvervanger, zoals bepaald in het decreet over het lokaal bestuur.

§8 De secretaris is de algemeen directeur, bij verhindering neemt de waarnemend algemeen directeur deze rol op.

§9 Raadsleden die zelf onderwerp zijn van de bespreking in deze commissie kunnen noch als effectief lid, noch als waarnemer aanwezig zijn. Zij kunnen wel vervangen worden door de voorgedragen vaste plaatsvervanger.

§10 De leden van de deontologische commissie leggen een vertrouwelijkheids- en neutraliteitsverklaring af.

§ 11 De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig wordt geacht.

Artikel 3 – Bevoegdheid

§1 De commissie is er in eerste instantie op gericht te fungeren als een adviesorgaan voor de lokale mandatarissen. De commissie wil ondersteuning en houvast geven met oordeelkundige adviezen op de toepassing van de code naar aanleiding van een voorliggend vraagstuk of het zich voordoen van een bepaalde situatie. Zij doet dit op eigen initiatief of op vraag van één of meerdere mandatarissen. De commissie zal ook aanbevelingen doen naar de raad wanneer bijstellingen van de code hen noodzakelijk lijken.

§2 Indien nodig zal de commissie erop toezien dat initiatieven genomen worden met het oog op het sensibiliseren van thema's rond integriteit, deontologie en de deontologische code.

§3 De commissie oordeelt over elke melding of klacht en formuleert een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door een mandataris.

Artikel 4 -Werking

De commissie vergadert minstens één keer per jaar en wordt in ieder geval bijeengeroepen wanneer dit nodig is conform de bepalingen van de deontologische code en wanneer ze hiertoe bevoegd is conform artikel van het huishoudelijk reglement.

4.1. *Wie kan beroep doen op de commissie?*

§1 Eender wie (medewerker, mandataris, derde) kan een melding van een mogelijke overtreding of vermeende schending van de deontologische code door een lokale mandataris op eender welke wijze doorgeven aan de algemeen directeur. Dit geldt evenzeer voor de adviesrol die de commissie kan opnemen.

§2 Anonieme meldingen worden niet aanvaard.

§3 Bij een melding wordt steeds vermeld welke regels van de deontologische code worden overtreden

§4 De meldingen kunnen enkel betrekking hebben op zetelende lokale mandatarissen, tot einde van mandaat.

4.2. Ontvankelijkheidsbeoordeling

De deontologische commissie mandateert de algemeen directeur en de voorzitter om een ontvankelijkheidstoets uit te voeren. De algemeen directeur kan daarin bijgestaan worden door interne en/of externe experts.

§1 Om de ontvankelijkheid te onderzoeken zal altijd een gesprek plaatsvinden met de melder.

Een melding is ontvankelijk wanneer aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- Het betreft een individuele melding tegen een individuele (zittende) lokale mandataris;
- het staat vast dat het gaat om een vermoedelijke schending van de deontologische code (en niet bijvoorbeeld om een schending binnen de privésfeer);
- de melding is voldoende betrouwbaar en concreet (er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron(nen) en de feitelijkheid van de melding);
- de melding is in alle redelijkheid onderzoekbaar en heeft onderzoek nodig (niet alle vermoedens zijn onderzoekbaar of vragen om onderzoek (interpersoonlijke schendingen), waarbij geen getuigen van het voorval aanwezig zijn).

§2 Iedere melding wordt in een fiche opgenomen en verstuurd naar de leden van de commissie. Iedere melding wordt vertrouwelijk behandeld. In deze fase is de naam van de melder en degene over wie de melding gaat slechts bekend bij de leden van de deontologische commissie en bij de eventueel door de algemeen directeur aangestelde experts.

4.3 Ontvankelijkheidsadvies

§1 De algemeen directeur en de voorzitter formuleren een ontvankelijkheidsadvies en stuurt dit, inclusief de onderliggende stukken die deel uitmaken van het advies, aan de leden van de commissie ter beoordeling.

- Indien de leden van de deontologische commissie niet binnen de vijf werkdagen bezwaar maken op het advies, dan wordt het advies over de ontvankelijkheid formeel omgezet in een beslissing van de deontologische commissie, als uiteindelijk verantwoordelijke voor de beslissing.
- Indien één lid bezwaar aantekent tegen het advies zal de deontologische commissie bijeenkomen voor de bespreking en beoordeling van het advies.
-

§2 Wanneer het advies luidt dat een melding ontvankelijk is, neemt de algemeen directeur de onderzoeksvraag op in het advies aan de deontologische commissie.

§3 Wanneer een melding niet-ontvankelijk is, betekent dit meteen het einde van de formele procedure. De melder wordt hierover schriftelijk geïnformeerd door de algemeen directeur, in naam van de deontologische commissie.

§4 Een melder kan een melding ook zelf intrekken. Wanneer het om een interpersoonlijke schending gaat, betekent dit in principe het einde van de formele procedure. Bij een schending van de andere gedragsregels (bijvoorbeeld belangenvermenging) zal de formele procedure door blijven lopen. De melding is in dit geval niet gebonden aan degene die de melding doet.

4.4. Vooronderzoek

§1 Bij een ontvankelijke melding start de algemeen directeur, onder mandaat van de commissie, een vooronderzoek. De algemeen directeur kan zich hierbij door interne en/of externe experts bij laten staan.

§2 De vermeende schender wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het vooronderzoek door de algemeen directeur, behalve wanneer de commissie acht dat dit het vooronderzoek kan schaden. De vermeende schender wordt erop gewezen dat deze zich tijdens het proces mag laten bijstaan door een raadspersoon naar keuze.

§3 De commissie bepaalt waaruit het vooronderzoek zal bestaan. Het vooronderzoek bestaat in ieder geval uit:

- o het in kaart brengen van de feitelijke situatie waarop de melding van toepassing is;
- o het nagaan van de beschikbaarheid van relevante (administratieve en feitelijke) informatie;
- o het nagaan van de relevante regelgeving;
- o een gesprek met de vermeende schender, behalve wanneer dit het vooronderzoek kan schaden.

De algemeen directeur brengt verslag van het vooronderzoek uit aan de deontologische commissie op basis van de stukken. De bevindingen worden ter inzage voorgelegd aan de vermeende schender, zodat deze de kans heeft schriftelijke opmerkingen te formuleren. Deze opmerkingen worden als bijlage toegevoegd aan het schriftelijk verslag aan de commissie.

4.5. Samenroepen van de commissie

4.5.1. Oproeping

§1 De commissie komt formeel samen voor om te beslissen over de vervolgstappen. De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De algemeen directeur verstuurt, op vraag van de voorzitter, de uitnodigingen aan de commissieleden uiterlijk binnen een termijn van dertig kalenderdagen na:

- o ontvangst van de klacht of melding die geleid heeft tot een concreet vermoeden van de schending van de deontologische code;
- o ontvangst van het verzoek tot advies.

§2 De algemeen directeur roept, op vraag van de voorzitter, de commissie binnen acht kalenderdagen samen wanneer een derde van de leden daarom verzoekt en op voorwaarde dat de leden het schriftelijk verzoek daartoe hebben ondertekend. Het verzoek bevat een voorstel tot agenda dat ter goedkeuring aan de commissie wordt voorgelegd.

§3 De uitnodigingen worden minstens acht werkdagen voor de vergaderingen aan alle leden via e-mail verstuurd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, worden de uitnodigingen ten minste drie werkdagen voor de vergadering verstuurd.

De uitnodigingen bevatten plaats, datum en uur, de agenda en een kopie van de beschikbare stukken. De werkzaamheden van de commissie vinden in beginsel op het gemeentehuis plaats, tenzij de commissie hierover anders beslist.

§4 De voorzitter zorgt voor een vlot verloop van de vergaderingen.

De commissie kan op rechtsgeldige wijze vergaderen indien de meerderheid van haar leden aanwezig is. Indien na een eerste samenroeping het quorum niet is bereikt, kan de commissie na een tweede samenroeping rechtsgeldig vergaderen en beslissen, ongeacht het aantal aanwezige leden.

4.5.2. Beraadslaging

De vergaderingen van de commissie zijn niet openbaar.

De leden van de commissie zijn gehouden tot geheimhouding over individuele zaken en gaan zorgvuldig om met de vermeende schender.

De beraadslagingen van de commissie zijn altijd geheim.

Tijdens de beraadslaging zal de commissie oordelen in welk van de 5 onderstaande scenario's de melding zich bevindt:

1. Er zijn geen gronden gevonden voor een verder onderzoek of oordeel, of de melding betreft een dusdanige milde vorm van een schending dat ze afgedaan kan worden met het individueel aanspreken van de vermeende schender.
2. De vermeende schender heeft de schending erkend, zodat verder onderzoek door de commissie niet nodig is. De commissie wordt geadviseerd het dossier formeel af te sluiten en te komen tot een inschatting van de ernst van de schending.
3. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. De deontologische commissie wordt geadviseerd om tot een eigen toetsing van de schending te komen en een inschatting te maken van de ernst.
4. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. Er is echter nood aan verder onderzoek. De commissie oordeelt over de onderzoeksvraag, wie het onderzoek zou moeten opstarten/uitvoeren (de Vlaamse Regering/de provinciegouverneur, Audit Vlaanderen, een integriteitsspecialist, ...) en wat de termijnen zijn.
5. Er is een gegrond vermoeden van een strafrechtelijk vervolgbaar feit. De deontologische commissie neemt een zelfstandige beslissing om de melding neer te leggen bij de politie/het parket.

De deontologische commissie oordeelt op basis van het gekozen scenario over de te nemen vervolgstappen.

De melder en de vermeende schender hebben het recht om in deze fase te worden gehoord door de

deontologische commissie. Voor beiden geldt dat zij zich in deze kunnen laten bijstaan door een raadspersoon. Geen van de partijen is verplicht zich te laten horen.

De commissie kan in het kader van het vooronderzoek ook getuigen horen.

Na het bestuderen van het verslag van de algemeen directeur en het horen van de betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad. De commissie voorziet in dit advies ook de wijze van communiceren die zij de gemeenteraad aanbeveelt.

Indien de deontologische commissie een schending heeft vastgesteld – omdat de schender deze heeft toegegeven of omdat ze uit het onderzoek is gebleken – dan neemt ze in haar advies ook de meest passende, proportionele vorm van afhandeling op, inclusief een beschrijving van de verzwarende en verzachtende omstandigheden bij het voorstel van afhandeling.

Er wordt een uitzondering gemaakt op deze regel wanneer:

- er eerst een vervolgonderzoek nodig wordt geacht. Dit vraagt om beoordeling van de rapportage op het vervolgonderzoek.
- er melding wordt gedaan bij de Vlaamse Regering/Audit Vlaanderen, dan wel wanneer er een politionele aangifte is gedaan. In dit geval informeert de commissie de gemeenteraad over de genomen stap.

4.5.3. Stemming

De commissie streeft in haar oordeel naar unanimititeit. Een simpele meerderheid van uitgebrachte stemmen volstaat om tot een oordeel te komen. Indien er evenveel stemmen voor als tegen een oordeel zijn, dan heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

Een lid van de commissie kan ervoor kiezen een afwijkend standpunt op te tekenen en, met het advies aan de gemeenteraad, mee te sturen.

Artikel 5- Notulen

§1 De algemeen directeur maakt een beknopt verslag op van de vergaderingen van de commissie.

Dit verslag vermeldt de aanwezigheid van de leden gedurende de vergadering, geeft een weerslag van de motivering en de uiteindelijke beslissingen. De beraadslagingen worden niet mee opgenomen in het verslag.

§2 Het beknopt verslag wordt binnen tien werkdagen aan de commissieleden bezorgd. Deze kunnen binnen de 10 werkdagen hun opmerkingen schriftelijk melden aan de algemeen directeur en de voorzitter. Na verloop van deze termijn wordt het verslag als goedgekeurd beschouwd, tenzij de omstandigheden nopen tot een bijeenroeping. Het beknopt verslag is een vertrouwelijk document dat als dusdanig moet worden behandeld.

Artikel 6– Presentiegelden

Het presentiegeld bedraagt €156,00 voor de vergaderingen van de deontologische commissie . Ze worden op eenzelfde manier geïndexeerd zoals voorzien in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad/raad maatschappelijk welzijn.

Artikel 7 - Belangenconflict

§1 Leden van de commissie die persoonlijk en rechtstreeks betrokken partij zijn, mogen niet tegenwoordig zijn bij de beraadslaging en de besluitvorming.

§2 Leden van de commissie mogen niet als raadsman/raadvrouw optreden in zaken die aan de uitspraak van de commissie onderworpen zijn.